Eric Nordevall II

en replika av hjulångaren som gick på Göta kanal.

Eric Nordevall var en svensk hjulångare som gick i trafik på Göta kanal kring 1800-talets mitt. Fartyget var döpt efter Eric Nordewall (1753–1835), svensk kanalbyggnadsingenjör. Eric Nordevall förliste i Vättern 1856.

Historik

Fartyget ritades av marinofficer Johan Gustaf von Sydow och byggdes 1836–1837 på Hammarstens varv i Norrköping. Hon var av typen fiolbåt och skrovets sidor var med hänsyn till kanalslussarna insvängda för att hjulen på sidorna inte skulle sticka ut. Maskineriet bestod av två parallellkopplade encylindriska balansångmaskiner av lågtryckstyp (kondenseringsågmaskiner), konstruerade av den skotske ingenjören Daniel Frazer på Motala Verkstad. Även ångpannan ritades och tillverkades på Motala Verkstad.

Eric Nordevall beställdes av Ångfraktbolaget Stockholm–Göteborg, bildat 1833, för att trafikera den då nyligen invigda Göta kanal. Hon gick först som postångare mellan Ystad och Stralsund och sattes senare efter en kort tid in i trafik på Göta kanal mellan Stockholm och Göteborg. Järnvägsnätet var ännu inte utbyggt varmed hon tog många passagerare. Hon förliste och sjönk utanför Vadstena norr om ön Jungfrun i Vättern 1856.

Eric Nordevall II
Fartyget är en kopia av det förlista originalskeppet från 1836 och är Sveriges enda hjulångare.

I början av 1980-talet fann dykare det ursprungliga fartyget på 45 meters djup. Inga båtar av Nordevalls typ finns idag bevarade och en bärgning skulle varit rimlig om inte konserveringens kostnad blivit alltför dyr. Den 1995 bildade Föreningen Forsviks Varv har därefter genomfört ett projekt att bygga en replika, Eric Nordevall II. Hon byggdes i Forsvik, sjösattes den 6 juni 2009 och bogserades över Vättern till Motala där det av AB Motala Verkstad nytillverkade ångmaskineriet installerades. Sjösättningen bevittnades bland andra av passagerare i S/S Motala Express, som besökte Forsvik med anledning av evenemanget.

Eric Nordevall II gjorde sin jungfrutur 2011 och i augusti samma år sin första långtur till Stockholm där fartyget döptes av Kronprinsessan Victoria måndagen den 29 augusti. Under en längre period var faryget därefter en turistattraktion i Forsvik där besökare kunde åka två-timmarsturer på Bottensjön sommartid.

2020 flyttades fartyget från Forsvik till Norrkvarn vid Göta kanal och togs över av det då nystartade företaget Hjulångaren Nordevall AB. Under en period var fartyget persionat i Sjötorp. 2022 lades fartyget ut till försäljning på grund av ekonomiska skäl[8] och blev året därpå såld med planer på använda fartyget för servering med 1800-talstema och flyttades till Karlsborg. Byggdes om och fick en större inglasad påbyggnad i aktern. Lämnade Karlsborg sommaren 2024 för flytt till Askersund med planer att användas inom övernattnings- och serveringsverksamhet.

TUNIA

Fartygsfakta
Ägare: Privat, tidigare Hjulångaren Nordevall AB, Föreningen Forsviks Ångbåtar
Hemmahamn: Askersund, tidigare Forsvik, Lyrestad, Karlsborg
Material: Ek på ekspant
Varv: Byggd på Forsviks varv inom Forsviks bruks område 1995–2011
Bruttodräkltighet: 112
Längd: 29,47 meter
Största bredd: 6,94 meter
Djupgående: 2,5 meter
Maskin: Två balansångmaskiner om vardera 17 hk, från AB Motala Verkstad, ångpanna tillverkad av Kockums varv i Karlskrona
Bränsle: Ved
Marschfart: Omkring 4,5 knop, med 20 varv per minut för skovelhjulen
Framdrivning: Två skovelhjul med 3,6 meters diameter
Anropssignal: SGXN
MMSI-nummer: 265680660[

ERIC NORDEVALL II

en replika av hjulångaren som gick på Göta kanal.